

tako, da naj se govorni razpoli pervencem kažejo po naravni poti, kakor se učenci vadijo misliti in govoriti. Ta pot pa je v slovenskem jeziku drugačna, kakor pri drugih jezikih. „Slovenska slovnica za pervence“ ima po dobro prevdarjeni poti govorne raspole v tej le versti: 1. samostavnik, 2. zaimek, 3. pridevnik, 4. števnik, 5. glagol, 6. predlog, 7. prislov, 8. veznik, 9. medmet.

(Dalje prih.)

Zemljepisje v ljudski šoli.

(Dalje.)

b) Spodnje Slovenske gorice.

Pri goraji Radgoni pa se vzdigajo radgonske gorice, ki gredo od tod jugo-vzhodno med ščavniško dolino in murskim poljem soravno z Muro in se v murskem polju kaki 2 milji od Radgone znižajo; Police $\frac{1}{4}$ JZ. od Radgone so 1060' □ visoke, Rožni verh $1\frac{1}{2}$ JJV. od Radgone, na južni strani Kapele je 919' □ visok.

Slovenske gorice so za nemškimi tlami, ki so med korskimi planinami in Muro, naj rodovitnejša štirska tla, in so s svojo različnostjo in menjavo pripravna za vse pridelke. Na senčnih straneh so gozdi, na solčnih višinah vinogradi, po znožnih zavetjih sadje, v dolinah travniki, na vzdignjenih ravninah njive.

IV. Pohorje.

Kakor ime kaže, je Pohorje, to je pogorje, podolgasta gora, ki se razteguje v glavni čerti od zahoda proti vzhodu od vtoka Meže v Dravo do Vindenave pri Mariboru, kakih 9 milj daleč. Pohorska sredina je 4000' visoka, široka planota, nad katero se naj više kope le malo povzdigajo. Srednja širokost Pohorja je $3\frac{1}{2}$ milje; naj večja od Stranic pri Konjicah do iztoka Velke, Brezju nasproti. K Dravi odpada polagoma in le kraj Drave so včasih nagli propadi, ki njeno strugo stiskajo. Celó prijazno pa odpada na jugovzhodno stran, kjer na svojem znožju rodi naj boljša štirska vina; le nad Zrečami severozahodno od Konjic in sv. Lenartom pod Turjakom je Pohorje združeno z Dravo-Savskim pogorjem.

Vsega Pohorja je 13 □ milj, to bi dalo, kakor pravi nek pisatelj, malo kneževino, ki more za svojo potrebo se z

vsem oskerbeti, naj si bo železo ali sad, ali vino ali krasna steklenica, v kateri ga serkaš.

Meja pa je Pohorju na severni strani Drava od iztoka Meže do Lembaha pri Mariboru; na zahodu, jugu in vzhodu pa dela mejo polokrožna čerta, ki gre z Mežo in Mislinjo nazaj do svetega Lenarta pod Turjakom, odtod pa s cesto čez Vitanje, Konjice, Slovenjo Bistrico, Hoče, odtod s srenjsko cesto čez Razvanje in Ratvanje v Lempah.

Vsega Pohorja sta dve tretjini z lesom pokriti, 100ti del s tersjem, 11ti del z njivami, 16ti del s travniki, 9ti del s pašami, le kaka dva odstotka sta nerodivna. (Dalje prih.)

Kako naj se v šoli „Drugo Berilo“ obdeljuje.

Govoril Fr. Govcekar pri učiteljskem zboru 28. sept. preteč. l. v Ljubljani.

(Dalje in konec.)

Razdelki o „naravopisji in prirodoznanstvu“ ponujajo učitelju lepo priliko, da zbuja svoje učence k pazljivosti v naravi, ter tako obrača njih oko, uho in vadi notranja čutila. Tu so vaje (34) „svet“, (35) „zvezde“, (36 do 42, 43) letni časi“, (57) „svetloba in gorkota“, (62) „zrak“, (67) „dež“, „sneg“ in „toča“, (68) „elektrika“, ktere si tako rekoč roke podajajo. Dalje pride (88) „živalstvo“, (116) „rastlinstvo“, (137) „rudstvo“ in druge. Pri teh vajah naj učitelj učencem kaže, kaj je na zemlji in njene prikazni, in vse, kar jim je treba vediti o spremenjavi dneva in noči, letnih časov, kakor tudi one prikazni, ktere so v ožji zvezi z nebesom. Ravno tako naj učitelj razlaga svojim učencem oživljajočo in ohranjajočo svetlobo in gorkoto, zrak po električnih prikaznih, kakor tudi razpustljivo moč vode i. t. d. Posebno jasen in določen pa naj bode nauk o zvezdoznanstvu, da si učenci prisvojé, kar jim je potrebno vediti o tem, in da umejo koledar ali pratiko, pa tudi, da zatirajo pri prostem ljudstvu predsodke in vraže, ki izvirajo naj več iz nevednosti. Učitelj naj ne pozabi, da izvzemši nekaj delov fizične in matematične geografije, spada veliki del ljudski šoli, da je nauk popolnoma; vendar naj pa nikar s tem svojih učencov preveč ne terpinči in dragega časa ne zgublja. Tudi naj pri tem učitelj učencem pové, da je vse to le delo roke mojstrove, nikakor pa še njegova podoba.